

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія
Освітньо-професійної програми	Мова і література (німецька). Переклад.

Луцьк 2022

Силабус навчальної дисципліни «Художній переклад» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробник: Бондарчук О. Ю., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук

**Силабус навчальної дисципліни затверджено
на засіданні кафедри німецької філології
протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.**

Зміни до силабусу внесено на підставі рішення засідання науково-методичної комісії факультету іноземної філології від 03.02.2022 р., протокол №7.

Силабус навчальної дисципліни перезатверджено на засіданні кафедри німецької філології
протокол № 10 від 04.02.2022 р.

Завідувач кафедри: (Застровська С. О.)

© Бондарчук О. Ю., 2022 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія, Мова і література (німецька). Переклад. Бакалавр	Нормативна навчальна дисципліна
Кількість годин / кредитів 120 / 4		Рік навчання: 2
		Семестр: 3, 4
		Лекції – 20 год.
		Практичні (семінарські) – 40 год. Консультації – 8 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 52 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання	<i>українська</i>	

II. Інформація про викладача

Таблиця 2.

Прізвище, ім'я та по батькові	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада	Контактна інформація
Бондарчук Олена Юріївна	кандидат філологічних наук	немає	доцент кафедри німецької філології	тел. +380 332 72 16 36 Bondarchuk.Olena@vnu.edu.ua

Дні занять згідно з [розкладом](#)

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Силабус навчальної дисципліни «Художній переклад» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад» підготовки бакалавра 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія. Запропонований курс вивчається у третьому та четвертому семестрах та входить до переліку нормативних навчальних дисциплін на другому курсі.

Предметом вивчення курсу є способи перекладу різних жанрів та стилів художньої літератури в мовній парі німецька-українська.

Пререквізити курсу передбачають володіння базовими теоретичними знаннями із таких освітніх компонентів: «Основи перекладознавства», «Основна іноземна мова», «Вступ до літературознавства». До **постреквізитів курсу** відносимо розвиток компетентностей із дисциплін теорії та практики перекладу, а також із курсів «Основна іноземна мова», «Країнознавство», «Література німецькомовних країн», «Стилістика», «Лексикологія», тощо.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою курсу «Художній переклад» є поглиблення знань студентів із перекладознавства та набуття ними нових компетентностей. Відповідно до цього завдання курсу полягають у вивченні теоретичних засад та підходів до перекладу художніх творів, ознайомлення з принципами та методами художнього перекладу, спрямованого на передачу максимальної точності змісту та авторської інтенції твору-джерела, подальшому розвитку навичок художнього перекладу прозових та поетичних творів та аналізі творчого доробку перекладачів у мовній парі німецька-українська.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, моделювання дій перекладача, аргументація перекладацьких рішень.

2. Результати навчання (компетентності).

Навчальний матеріал курсу спрямований на формування таких компетентностей:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК11. Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК13. Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.

ФК14. Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності.

ФК15. Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

Запропонований освітній курс орієнтований на здобуття таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

ПРН21. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

ПРН22. Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

3. Структура навчальної дисципліни.

Опрацювання змістових модулів курсу передбачає активну участь студентів на лекціях та практичних заняттях. Самостійна робота є складовою частиною змістових модулів та передбачає самостійне опрацювання студентами певного матеріалу для підготовки до практичних занять. Консультації викладача дають змогу студентам отримати підтримку, якщо виникають труднощі в опрацюванні матеріалу або є необхідність відпрацювання пропущених занять. Консультації відбуваються на кафедрі німецької філології, в умовах карантину – через електронну пошту або один із месенджерів. По закінченню курсу студенти матимуть портфоліо зі зразками перекладів текстів різних жанрів.

Таблиця 3.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контр./ Бали
СЕМЕСТР III						
Змістовий модуль 1. Художній переклад: основні засади.						
Тема 1. Теоретичні основи художнього перекладу. Теорія художнього перекладу як навчальна дисципліна. Предмет, об'єкт, мета художнього перекладу.		2	2	4	1	ДС+СЗ+Д/ 5
Тема 2. Історія літературно-художнього перекладу в парі німецька та українська мови. Характерні ознаки художнього стилю. Види і жанри художніх творів.		2	4	6	1	ДС+СЗ+Д/ 5
Змістовий модуль 2. Лексико-граматичні, синтаксичні та морфологічні особливості художнього перекладу.						
Тема 3. Лексико-граматичні проблеми художнього перекладу (фразеологізми, власні назви, безеквівалентна лексика, порівняння, діалектизми, історизми, професіоналізми). Спроби перекладу на прикладі прози.		4	8	8	1	ДС+СЗ+Д/ 5
Тема 4. Морфологічні та синтаксичні особливості художнього перекладу. Типи речень. Порядок слів у реченні. Інверсія. Практика перекладу на прикладі прози.		2	6	8	1	ДС+СЗ+Д/ 5
Всього за III семестр	60	10	20	26	4	

						Бал
Поточний контроль						40
Підсумковий контроль (МКР/Екзамен)						60
Загальний бал						100
СЕМЕСТР IV						
Змістовий модуль 1. Ідіостиль автора, роль перекладача та способи перекладу.						
Тема 1. Характерні ознаки художнього стилю. Функції художнього твору через призму завдань перекладача. Урахування ідіостилу автора та особистості перекладача у перекладацькій діяльності. Ідейна та образна структура художнього першотвору. Українські перекладачі на німецьку мову. Переклад поезії.		2	4	7	1	ДС+СЗ+Д / 5
Тема 2. Способи перекладу, що застосовуються у перекладі художнього твору (підрядковий, скоповий, реферативний, анотаційний переклад). Переклад- переспів, переклад-адаптація, транскрипція, транслітерація, калькування, пошук аналогій, пошук абсолютних та неповних еквівалентів, описовий переклад. Порівняльний аналіз тексту перекладу та його джерела. Переклад театрального твору.		2	6	7	1	ДС+СЗ+Д / 5
Змістовий модуль 2.						
Тема 3. Рівні адекватності перекладу першотвору. Перекладацькі трансформації, застосовувані до перекладу текстів художніх творів: граматичні перестановки, заміни(структурні/функціональні), генералізація змісту, диференціація змісту, звуження, розширення, доповнення, опущення, компенсація. Переклад поезії.		4	6	8	1	ДС+СЗ+Д / 5
Тема 4. Переклад як творчість. Моделі перекладу. Еквівалентність та адекватність. Переклад фольклору.		2	4		1	ДС+СЗ+Д / 5
Всього за IV семестр		10	20	26	4	
						Бал
Поточний контроль						40
Підсумковий контроль (МКР/Екзамен)						60
Загальний бал						100
Усього годин / Балів	120	20	40	52	8	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, СЗ – семінарське заняття, Д – доповнення, Р – реферат, есе.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота студента передбачає засвоєння ним навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових аудиторних занять (лекційних та семінарських занять), без участі викладача та опрацювання ним теоретичної літератури. Самостійна робота студента може виконуватися у бібліотеці або в

домашніх умовах. Діагностику якості самостійної роботи студента та аналіз її результатів викладач здійснює під час семінарських занять, а також в позааудиторний час за графіком консультаційних занять, складеним кафедрою німецької філології з урахуванням потреб і можливостей студента.

Самостійна робота студента забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними при вивченні навчальної дисципліни: навчальними та методичними посібниками, силабусом, конспектами лекцій, технічними засобами навчання.

Самостійна робота студента включає:

1. Самостійне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовими модулями та виконання практичних завдань семінарів.
2. Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання тез або статті.
3. Виконання практичних завдань з курсу згідно тематики семінарських занять з метою удосконалення навичок практичного використання словникового та фразеологічного складу мови.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів регулюється [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання](#).

Політика викладача щодо студентів: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на нарахування балів за поточне оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням у деканаті.

Політика щодо академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) і передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: За практичні заняття студент може отримати максимальний бал 40. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний чи закордонне стажування).

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру

за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

При цьому студент у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету відповідно до схвальної резолюції проректора з навчальної роботи та рекрутації з урахуванням Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є підсумкова модульна контрольна робота (60 балів). Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою (за поточний та підсумковий контроль), визначає його загальну оцінку.

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістового модуля. Максимальна оцінка студента за поточне оцінювання складає 40 балів. Цей бал обчислюється як середнє арифметичне всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях (від 0 до 5 балів), при цьому середній бал множимо на коефіцієнт 8.

- ✓ Оцінка «відмінно» відповідає 5 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться

за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.

- ✓ Оцінка «добре» відповідає 4 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.
- ✓ Оцінка «задовільно» відповідає 3 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з курсу.
- ✓ Оцінка «незадовільно» відповідає 0-2 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з курсу.

Підсумкове оцінювання полягає у написанні модульної контрольної роботи із пройденого курсу. Максимальна оцінка студента за підсумкове оцінювання складає 60 балів.

Якщо *загальний* з дисципліни (сума балів за поточний та підсумковий контроль) становить не менше 75 балів, то, за згодою студента, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. Якщо студент хоче підвищити бал, він має скласти іспит, при цьому бали, набрані студентом за результатом підсумкової модульної контрольної роботи, анулюються.

Студенти складають іспит згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом університету. На іспит виносяться теми, що опрацьовувалися протягом вивчення курсу.

Відповідь вважається *повною (60 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (40 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обгрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (20 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх

оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Іспит вважається *нескладеним* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

Якщо здобувач освіти не склав іспит з першого разу, то має можливість перескладати його ще двічі (другий раз – викладачеві, третій раз – комісії).

Перелік питань до екзамену:

III семестр

1. Теоретичні основи художнього перекладу. Предмет, об'єкт, мета художнього перекладу.
2. Історія літературно-художнього перекладу в парі німецька та українська мови.
3. Рівні та одиниці перекладу.
4. Орфоепічні аспекти перекладу.
5. Характерні ознаки художнього стилю.
6. Текст оригіналу: типи текстів.
7. Види і жанри художніх творів.
8. Лексико-граматичні особливості художнього перекладу.
9. Лексичні труднощі перекладу.
10. Лінгвістична рецепція тексту.
11. Принципи перекладознавчого аналізу художнього тексту.
12. Літературознавча інтерпретація.
13. Лінгвопоетичний аналіз.
14. Морфологія та синтаксис. Перекладознавчі аспекти.
15. Синтаксичні та морфологічні особливості художнього перекладу.
16. Лексико-граматичні проблеми художнього перекладу (фразеологізми, власні назви, безеквівалентна лексика, порівняння, діалектизми, історизми, професіоналізми).
17. Особливості та труднощі перекладу прози.
18. Типи речень. Порядок слів у реченні. Інверсія
19. Адекватність та еквівалентність.
20. Передача прагматичної інформації.
21. Переклад малих літературних жанрів.
22. Переклад великих літературних жанрів.
23. Відтворення часового простору та рис літературного напрямку у перекладі.
24. Скопос в перекладі.
25. Використання аналогових тестів при перекладі художнього твору.
26. Чинники неадекватності перекладу.
27. Фальшиві друзі перекладача.

IV семестр

28. Ідіостиль автора та шляхи його передачі.
29. Особистість перекладача та його роль в перекладі.
30. Характерні ознаки художнього стилю.
31. Функції художнього твору через призму завдань перекладача.
32. Урахування ідіостилу автора та особистості перекладача у перекладацькій діяльності.
33. Ідейна та образна структура художнього першотвору.
34. Українські перекладачі на німецьку мов.
35. Переклад поезії – вершина перекладацької майстерності.
36. Способи перекладу, що застосовуються у перекладі художнього твору (підрядковий, скоповий, реферативний, анотаційний переклад).
37. Переклад-переспів, переклад-адаптація, транскрипція, транслітерація як способи перекладу.
38. Калькування, пошук аналогій, пошук абсолютних та неповних еквівалентів як способи перекладу.
39. Описовий переклад.
40. Порівняльний аналіз тексту перекладу та його джерела.
41. Переклад театрального твору.
42. Рівні адекватності перекладу першотвору.
43. Перекладацькі трансформації, застосовувані до перекладу текстів художніх творів.
44. Перекладацькі трансформації: граматичні перестановки, заміни (структурні/функціональні), генералізація змісту, диференціація змісту.
45. Перекладацькі трансформації: звуження, розширення, доповнення, опущення, компенсація.
46. Переклад як творчість.
47. Моделі перекладу.
48. Переклад фольклору.

VI. Шкала оцінювання

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)*				Підсумковий контроль (мах = 60 бал.)	Загальна к-сть балів
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ3	ЗМ4	екзамен	
5	5	5	5	60	100

*Для обчислення балу за поточне оцінювання в кінці семестру середній бал за всі змістові модулі і множиться на коефіцієнт 8, що в результаті становить максимум 40 балів.

100-бальна система оцінювання за шкалою ECTS наведена нижче у таблиці 5.

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад : до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). Актуальні питання іноземної філології : наук. журнал. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 13. С. 33-38.
2. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Художній переклад (Частина I) : навч.-метод. реком. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 124 с.
3. Ейгер Г.В. Аспекты теории перевода и избранные поэтические переводы. К 90-летию со дня рождения доктора филологических наук профессора Генриха Вильгельмовича Ейгера : монография / сост., общ. ред. Л.С. Пихтовникова. Х. : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2014. 244 с.
4. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г., Пасик Л. А. Переклад як трансфер культури (художній, науково-технічний та медіа-дискурс). Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2021. Вип. № 12 (80). С. 126–130. (Категорія Б) DOI: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12\(80\)-126-130](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12(80)-126-130).
5. Іваницька М. Особистість перекладача в українсько-німецьких літературних взаєминах: монографія / Марія Іваницька. Чернівці: Книги – XXI, 2015. 607 с.
6. Зацний Ю. А. Нова розмовна лексика і фразеологія: Англо-український словник / Ю. А. Зацний, А. В. Янков. Вінниця: Нова книга, 2010. 224 с.
7. Некряч Т. Є. Муки і радощі драматичного перекладу// Од слова путь верстаючи й до слова. Збірник на пошану Р.П.Зорівчак. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2008. С. 108–126.
8. Некряч Т. Є., Чала Ю. П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Для студентів перекладацьких факультетів вищих навчальних закладів: Навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. 200 с.
9. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с.
10. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.

11. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства: підручник. Вінниця : Нова книга, 2008. 512 с.
12. Кудрявцева Н.С. Лінгвокогнітивний підхід до перекладу та поняття еквівалентності. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2019 № 43 том 5, С. 80–84.
13. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
14. Щигло Л.В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2015. 214 с.
15. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. 6., überarbeitete und erweiterte Auflage. Narr Verlag, 2011. 311 S.

Додаткова література:

16. Бондарчук О. Ю., Пасик Л. А., Рись Л. Ф. Особливості формування міжкультурної компетентності на заняттях із німецької мови. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 37. Том 1. с. 190 – 196. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/37-1-30>.
17. Кияк Т. Р. Міжкультурна комунікація, дискурс та переклад. Стиль і переклад: збірник наукових праць, 2015. С. 85–91. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/akpif_2015_2_17.pdf
18. Кучер З. І. Практика перекладу. Німецька мова / З. І. Кучер, М. О. Орлова, Т. В. Редчиць. Вінниця : Нова книга, 2013. 504 с.
19. Леся Українка у світі перекладу (вибрані переклади європейськими та східними мовами) / укл.: А. М. Архангельська, О. М. Белих, А. В. Біднюк, Л. В. Бондарук, Ван Їцзін, О. А. Вишнеvsька, О. С. Воробей, О. П. Гуз, Н. О. Данилюк, С. В. Засекін, І. М. Калиновська, Н. Г. Лисецька, Р. Мерзова, І. Мchedeladze, Н. Наскідашвілі, А. Б. Павлюк, О. І. Приймачок, О. О. Рогач, А. Л. Татаренко, Т. М. Хайчевська, І. В. Чарікова, С. Чхатарашвілі; упоряд. і відп. ред. Н. О. Данилюк: навч. посіб. для студ. спец. 035. Філологія. 2-е вид., випр. і доп. (Рекомендовано до друку та надано гриф «Затверджено вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки» (протокол № 6 від 27.05.2021 р.). Київ: Кондор, 2021. 355 с.
20. Koller, Werner. Linguistik und kulturelle Dimension der Übersetzung. In den 70er Jahren und heute // Thome, Gisela et al. (eds.): Kultur und Übersetzung. Methodologische Probleme des Kulturtransfers. Tübingen, 2002. S. 115–130.